

En foul för mycket

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Det här är första boken i en helt ny fartfylld serie av Niklas Krog om basketlaget BBK Storm.

Noa och laget har träning inför helgens match. Noas pappa är där och skjuter mot en ledig korg. Noa är stolt över sin pappa som sätter den ena bollen efter den andra. Efter träningen åker de och handlar, men när pappa ska betala är hans plånbok borta. Det blir pinsamt när pappa misstänker Noas bästis storebror för att ha tagit plånboken.

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna. (SV åk 4–6)
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 4–6)
- Beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande texter, till exempel faktatexter, arbetsbeskrivningar, reklam och insändare. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. (SV åk 4–6)
- Strategier för att skriva olika typer av texter, till exempel meddelanden. (SV åk 4–6)
- Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.

FÖRE LÄSNINGEN

Titta på bokens omslag och diskutera i klassen:

- Vad föreställer omslaget? Varför är bilden beskuren så att man bara ser delar av spelarna?
- Vad betyder titeln? Vad är *foul*?
- Vad står BBK för?
- Gå igenom ordlistan som finns på s. 80–81.

EFTER LÄSNINGEN

Låt eleverna diskutera i grupper eller i klassen:

- Hur gamla är killarna i laget?
- Under hur lång tid utspelar sig boken?
- Skulle ni kunna rekommendera boken till någon? Vem i så fall?
- Skulle ni vilja läsa nästa del i serien om BBK?
- Har ni lärt er något nytt om basket? Vad?

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

Träning

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Varför fick Lukas foul?
För att han slog Noa över armarna när han skulle ta bollen.
2. Noas pappa och Lukas bror sköt på varsin korg. Vad var det för skillnad mellan dem?
Noas pappa var bra på basket, det var inte Lukas bror.
3. Vad hade Axel gjort som gett honom trassel med polisen?
Han hade tagit något i en butik.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

4. I vems lag spelade Leon, i Lukas eller Noas?
I Lukas lag.
5. Vem var Efraim?
Deras tränare.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

6. Varför tror du att Noa inte pratat med Lukas om det som Axel gjort, fast de var bästa vänner?
Eget svar.
7. För Noa är det viktigt att vinna, och han blir lätt arg om han inte gör det. Vad finns det för fördelar och nackdelar med att ha stark vinnarinstinkt? Hur är du själv när det gäller tävlingar? Tar du lätt eller hårt på förluster?
Eget svar.

Storhandla

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

8. Hur kändes det för Noa när de fick lämna all mat i butiken?
Pinsamt.
9. Vad hade pappa i sin plånbok?
Några tjugor, sina betalkort och foton av sina barn.
10. Vem hade rört pappas plånbok sist?
Mamma.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

11. Varför skulle alla förstå varför pappa ville prata med Axel om plånboken?
Alla visste att Axel redan hade tagit något annat.
12. Varför slutade Noa att försöka höra vad pappa sa i telefonen?
För att koncentrera sig på spelet så att Miro inte vann.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

13. Vad menar pappa med "jackan är min handväska"?
Eget svar.
14. Noa tycker att Axel är en bra kille. Ändå gjorde han en dum sak. Fundera på olika förklaringar till att Axel snattade. Varför gjorde han det?
Eget svar.

Samtal med Lukas

Frågor på raden (Du hittar svaret direkt i texten.)

15. Varför trodde Lukas att Noa ringde till honom?
För att det var dags att gå och träna basket.
16. Hur lät pappa när han pratade med Axel?
Bestämd, nästan arg, och som om han trodde att Axel visste något om plånboken.
17. Hur gick det när de sköt trepoängare?
Lukas satte flera skott, men inte Noa.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

18. När Noa och Lukas pratade om Axel står det "Noa skruvade på sig". Vad menas med det?
Han kände sig obekvämd/det kändes jobbigt.
19. Ge något exempel från kapitlet där Noa visade att han var en bra vän.
Han visade inte att han blev arg på Lukas, han försökte förklara varför hans pappa ville prata med Axel, han bad Lukas stanna kvar och träna, han försökte förstå hur Lukas kände sig.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

20. Noa sa till sin pappa att han kanske fick Axel att känna sig skyldig. Hur kan man få någon som inte har gjort fel att känna sig skyldig? Har du varit med om det? Hur ska man göra om man blir beskylld för något?
Eget svar.

GRIS

Frågor på raden (Du hittar svaret direkt i texten.)

21. Vad gjorde Lukas för skott som fick Noa att förlora?
Han sköt från baksidan av plankan och korgen.
22. Hur kändes det för Noa att förlora?
Nästan okej, han blev inte arg.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

23. Författare använder ibland vädret för att förstärka en känsla. Hur syns det i det här kapitlet? Förklara.
Det är mörkt och blåsigt när Noa känner sig deppig/ledsen. Trist väder = trist humör.

Lördagskväll

Frågor på raden (Du hittar svaret direkt i texten.)

24. Hur var stämningen under middagen?
Inte så bra, de skrattade inte som de brukade.
25. Varför är matchen mot Kalmar inte så viktig?
För att varken Noa eller Lukas är glada.
26. Varför tror Noa att han kanske kommer att bli lång?
För att hans mamma och pappa är ganska långa.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

27. Vad menar Noa med att det inte kan vara Axel som tagit plånboken?
Han tror inte att Axel skulle ha stulit Noas pappas plånbok eftersom Noa och Lukas är bästisar.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

28. Noa låg gärna och tittade på NBA-klipp i sängen på kvällen. Vad tycker du om att göra innan du somnar?
Eget svar.

Match i Kalmar

Frågor på raden (Du hittar svaret direkt i texten.)

29. Varför skulle de få jobba hårt för att kunna vinna matchen?
Det andra laget hade fått en ny bra spelare.
30. Vad var ställningen i halvtid?
Noas lag låg under med 8 poäng.
31. Varför ska Noa spela försvar på nummer 13?
För att Noa är snabbare.
32. Hur visade Lukas att det lönade sig att träna?
Han lyckades stjäla bollen från nummer 13.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

33. Varför satte sig Lukas i Leons pappas bil?
Han ville inte åka med Noas pappa som hade anklagat Axel.
34. Varför sa tränaren "se till att ha roligt"?
För att visa att det viktigaste inte var att vinna.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

35. Nummer 13 brukar ses som ett otursnummer. Har du något tur- eller otursnummer? Vilket?
Eget svar.

Slutet på matchen

Frågor på raden (Du hittar svaret direkt i texten.)

36. Vad menade Efraim när han sa att det var fem sekunder kvar?
Att Kalmar hade fem sekunder på sig att skjuta innan deras 24 sekunder hade gått.
37. Varför var Noa glad fast de hade förlorat matchen?
För att han gjorde en trepoängare.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

38. Vad menas med "idiotskott"?
Ett skott som har liten chans att gå i mål.

Fråga bortom raderna (Fundera, ta reda på och ge ett eget svar.)

39. Hur många mål måste man minst göra i basket för att få 4 poäng? Förklara.
Två. (Två tvåpoängare, en tvåpoängare och en trepoängare, en trepoängare och en straff.)

Hemfärd

Frågor på raden (Du hittar svaret direkt i texten.)

40. Varför förlorade de matchen, enligt Noa?
För att det var dålig stämning i laget.
41. Varför förlorade de matchen, enligt Lukas?
För att han foulade ut sig.
42. Hur och när hamnade plånboken i Artems jacka?
Noas mamma lade den i fel jacka när Artem var hemma hos dem.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

43. Vad menas med att det inte fanns något sätt att göra rätt?
Att inte säga något om plånboken kändes fel, men det kändes lika fel att ta upp det med Lukas.
44. På vilket sätt hade det inte varit en rolig helg för Axel?
Han kände sig anklagad och kunde inte bevisa att han var oskyldig.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

45. Har du någon gång varit med om att tappa bort något viktigt? Hittade du det i så fall? Har du varit med om att något har försvunnit och sen hittats på något konstigt ställe?
Eget svar.
46. Tycker du att Noas pappa ska be Axel om ursäkt eller räcker det att plånboken är hittad?
Eget svar.

Tema och budskap

vänskap	lagkänsla	rik/fattig
makt	rättvisa	ont/gott
ärlighet	äventyr	vinna/förlora